

פרשת אחרי מות-קדושים תשע"ז
מולך ועקידת יצחק

ויקרא פרק יח פסוק כא

וימזרעו לא תתנו להעביר למלך ולא תחלל את שם אלהיך
אני יקוק:

רמב"ן

למולך - עבודה זרה ששמה מולך. והזכירו הכתוב בשם הידיעה, כי היה במצרים ידוע להם. ורבי אברהם אמר כי יתכן שהוא מלכום תועבת בני עמון (מ"ב כג יג). וכן נראה, כי כתוב (מ"א יא ז) אז יבנה שלמה במה לכמוש שקוף מואב ולמולך שקוף בני עמון, וגם הוא היה ידוע להם: וכתב רש"י וזו היא עבודתה, שמוסר בנו לכומרים והכומרים עושין שתי מדורות גדולות ומעבירין את הבן ברגליו בין שתי מדורות האש. לא תתן, זהו מסירתו לכומרים. להעביר למולך, זהו העברת מדורת האש. וזה אינו נכון, שהרי אמרו בגמרא סנהדרין (סד ב) העבירו ברגל פטור, אלא כמשוורתא דפוריא שהוא מעבירו בתוך האש ממש. והזכיר בו הכתוב נתינה והעברה באש, שאינו חייב עד שימסרנו לכומרים והעבירו באש, כמו שמפורש בסנהדרין. וכן מה שאמר הרב שמוסרו לכומרים והם מעבירין אותו, וכך כתב אף בפירושו במסכת סנהדרין (שם סד א), ואינו נראה כן מלשונם שם בגמרא, ועוד איך יתחייב הוא מיתה בעבודת אחרים, ולשון הכתוב עצמו מעביר בנו ובתו באש (דברים יח י) כך נדרש שהאב בעצמו מעבירו:

ויקרא פרק כ

ואל בני ישראל תאמר - עונשין על האזהרות: **מות יומת** - בבית דין, ואם אין כח לבית דין עם הארץ מסייעין אותן: **עם הארץ** - עם שבגינו נבראת הארץ. דבר אחר עם שעתידין לירש את הארץ ע"י מצות הללו: (ג) **אתן את פני** - פנאי שלי, פונה אני מכל עסקי ועוסק בו: **באיש** - ולא בצבור, שאין כל הצבור נכרתין: **כי מזרעו נתן למלך** - לפי שנאמר מעביר בנו ובתו באש (דברים יח י), בן בנו ובן בתו מנין, תלמוד לומר כי מזרעו נתן למולך. זרע פסול מנין, תלמוד לומר בתו מזרעו למולך: **למען טמא את מקדשי** - את כנסת ישראל, שהיא מקודשת לי, כלשון (ויקרא כא כג) ולא יחלל את מקדשי:

(א) ויִדְבֹר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) וְאֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תֹּאמֶר אִישׁ אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִתֵּן מִזְרָעוֹ לְמַלְךְ מוֹת יוֹמֵת עִם הָאָרֶץ יִרְגְּמָהּוּ בְּאֶבֶן: (ג) וְאֲנִי אֶתֵּן אֶת פְּנֵי בְּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקְרֵב עִמּוֹ כִּי מִזְרָעוֹ נָתַן לְמַלְךְ לְמַעַן טַמֵּא אֶת מִקְדְּשֵׁי וְלַחֲלֹל אֶת שֵׁם קִדְּשֵׁי:

רש"י

(ו) **לא יפרע** - לא יגדל פרע על אבל. ואיזהו גידול פרע, יותר משלשים יום: (יא) **ועל כל נפשת מת וגו'** - באהל המת: **נפשת מת** - להביא רביעית דם מן המת שמטמא באהל: **לאביו ולאמו לא יטמא** - לא בא אלא להתיר לו מת מצוה: (יב) **ומן המקדש לא יצא** - אינו הולך אחר המטה. ועוד מכאן למדו רבותינו שכהן גדול מקריב אונן, וכן משמעו, אף אם מתו אביו ואמו אינו צריך לצאת מן המקדש אלא עובד עבודה: **ולא יחלל את מקדש** - שאינו מחלל בכך את העבודה שהתיר לו הכתוב, הא כהן הדיוט שעבד אונן חלל: (יד) **וחללה** - שנולדה מפסולי כהונה: (טו) **ולא יחלל זרעו** - הא אם נשא אחת מן הפסולות, זרעו הימנה חלל מדין קדושת כהונה:

ויקרא פרק כא

(ו) וְהִפְחִין הַגְּדוֹל מֵאֲחִיו אֲשֶׁר יוֹצֵק עַל רֹאשׁוֹ שְׁמֹן הַמִּשְׁחָה וּמֵלֵא אֶת יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת הַבְּגָדִים אֶת רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרֹעַ וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹס: (יא) וְעַל כָּל נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֵא לְאָבִיו וְלֵאמוֹ לֹא יִטְמֵא: (יב) וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יַחֲלֹל אֶת מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵיו כִּי גֵזֵר שְׁמֹן מִשְׁחַת אֱלֹהֵיו עָלָיו אֲנִי יְקוֹק: (יג) וְהוּא אִשָּׁה בְּבִתּוּלָהּ יִקַּח: (יד) אֶלְמִנָּה וְגֵרוּשָׁה וְחֻלְלָה זֵנָה אֶת אֱלֹהֵי לֹא יִקַּח כִּי אִם בְּתוּלָהּ מֵעַמּוֹ יִקַּח אִשָּׁה: (טו) וְלֹא יַחֲלֹל זְרָעוֹ בְּעַמּוֹ כִּי אֲנִי יְקוֹק מִקְדָּשֵׁי:

רש"י

(ו) **מעביר בנו ובתו באש** - היא עבודת המולך. עושה מדורות אש מכאן ומכאן ומעבירו בין שתיים: **קוסם קסמים** - איזהו קוסם, האוחז את מקלו ואומר אם אלך אם לא אלך. וכן הוא אומר, עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו (הושע ד, יב): **מעונן** - רבי עקיבא אומר אלו נותני עונות, שאומרים עונה פלונית יפה להתחיל. וחכמים אומרים אלו אוחזי העינים: **מנחש** - פתו נפלה מפיו, צבי הפסיקו בדרך, מקלו נפל מידו:

דברים פרק יח פסוק י'

לֹא יִמָּצֵא בָךְ מְעַבֵּיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בְּאֵשׁ קִסָּם קִסָּמִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף:

יחזקאל פרק כג פסוק לז

כִּי נֹאפִי וְדָם בִּידֵיךָ וְאֵת גְּלוּלֵיךָ נֹאפִי וְגַם אֶת בְּנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ לִי הֶעֱבִירוּ לָהֶם לְאֶכְלָהּ:

בראשית פרק כב

(יא) **אברהם אברהם** - לשון חבה הוא שכופל את שמו: (יב) **אל תשלח** - לשחוט, אמר לו אם כן לחנם באתי לכאן, אעשה בו חבלה ואוציא ממנו מעט דם, אמר לו אל תעש לו מאומה, אל תעש בו מום: **כי עתה ידעתי** - אמר רבי אבא אמר לו אברהם אפרש לפניך את שיחתי, אתמול אמרת לי (לעיל כא יב) כי ביצחק יקרא לך זרע, וחזרת ואמרת (שם כב ב) קח נא את בנך, עכשיו אתה אומר לי אל תשלח ידך אל הנער. אמר לו הקדוש ברוך הוא (תהלים פט לה) לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה, כשאמרת לך קח מוצא שפתי לא אשנה, לא אמרתי לך שחטוהו אלא העליו, אסקתיה אחתיה: **כי עתה ידעתי** - מעתה יש לי מה להשיב לשטן ולאומות התמהים מה היא חבתי אצלך, יש לי פתחון פה עכשיו שרואים כי ירא אלהים אתה: (יג) **והנה איל** - מוכן היה לכך מששת ימי בראשית: **אחר** - אחרי שאמר לו המלאך (לעיל פסוק יב) אל תשלח ידך, ראהו כשהוא נאחז, והוא שמתרגמין וזקף אברהם עינוהי בתר אלין: **בסבך** - אילן: **בקרניו** - שהיה רץ אצל אברהם והשטן סובכו ומערבבו באילנות כדי לעכבו: **תחת בנו** - מאחר שכתוב ויעלהו לעולה, לא חסר המקרא כלום, מהו תחת בנו, על כל עבודה שעשה ממנו היה מתפלל ואומר יהי רצון שתהא זו כאלו היא עשויה בבני, כאלו בני שחוט, כאלו דמו זרוק, כאלו הוא מופשט, כאלו הוא נקטר ונעשה דשן:

(יא) וַיִּקְרָא אֵלָיו מֵלֵאךְ יְקוֹק מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֲבִרְהָם וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: (יב) וַיֹּאמֶר אֶל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר וְאֵל תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי עֵתָה יָדַעְתִּי כִּי יִרָא אֱלֹהִים אֶתְּךָ וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בְּנֶךְ אֶת יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: (יג) וַיִּשָּׂא אֲבִרְהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרָא וְהִנֵּה אֵיל אַחֵר נֹאחֵז בְּסַבְּךְ בְּקַרְנָיו וַיִּלְךְ אֲבִרְהָם וַיִּקַּח אֶת הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ: